

Els Lluïsos

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer Mossèn Jaume Via, 7.
Alçada: 188

Coordenades:

Latitud: 41.43971
Longitud: 1.86447
UTM Est (X): 405137
UTM Nord (Y): 4588193

Classificació

Número de fitxa 08091 - 323
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Modernisme
Segle XX
Any 1909
Autoria de l'element: Josep Ros i Ros (arquitecte)
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'edifici es troba en un estat força deteriorat. Malgrat tot, hi ha un projecte en marxa per restaurar-lo.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Cultural
Titularitat Privada
Titular: Fundació Gelida
Autoria de la fitxa Gerard Panadés. INSITU SL
Data de registre de la fitxa: dj., 06/06/2024 - 16:56

Descripció

Consta de dues edificacions modernistes adossades en paral·lel, l'original (1909) i l'ampliació (1934). Els dos edificis tenen les cobertes a dues aigües, tot i que l'edifici original té la crestellera perpendicular al carrer, mentre que l'ampliació la té en paral·lel. Els dos edificis segueixen una línia estètica molt austera dins del modernisme, amb molt poca ornamentació.

La façana de l'edifici més antic està acabat amb un capcer ondulat i ràfec de maó pla. En algun moment a la façana s'hi va afegir una galeria de grans dimensions, amb un gran ràfec, i de línies molt rectes, que trenca força l'estètica original. No sembla pintat, simplement arrebossat. A sobre de la porta hi podem veure anunciat que es tracta, o tractava, del centre parroquial.

L'ampliació de 1934 és encara un edifici més auster i baix que el primer amb una façana plana i un gran ràfec. Cal destacar la forja de la finestra el·líptica.

Història

La construcció de l'edifici dels Lluïsos la va impulsar el llavors rector de Gelida, mossèn Francesc Xavier Raventós (1857-1933), el 1909 i va ser possible gràcies al mecenatge -7.500 pessetes- de Joana Boatell i Mullerat (1852-1925). El precedent el trobem el 1902, quan el mateix mossèn havia fundat a Cal Pepus, el local que tenia llogat, l'Associació de Sant Lluís Gonazaga, pensada per a nois i noies a partir de la primera comunió.

L'ampliació dels Lluïsos la va dissenyar l'arquitecte Josep Ros i Ros i la va executar el constructor Delfín Mas, qui també va fer la urbanització de l'avinguda Colomer (1922) i va construir Can Castells (1920), el Funicular (1924) o les reformes de Can Torres (anys 20) i la capella del Santíssim (1929).

L'espai va esdevenir un centre cultural per la vida del poble, on sobretot es va fer teatre, però també cinema, cinefòrum, escacs, s'hi van organitzar setmanes de joventut, exposicions, classes de música, s'hi van organitzar excursions, concerts, caramelles, fins i tot s'hi va fer una petita biblioteca. També va ser l'espai on es van crear col·lectius i associacions del poble, com ara l'esplai Mainada o l'Esbart. Igualment disposava de servei de bar.

Als anys 1980 l'activitat als Lluïsos baixa i l'espai entra en decadència fins al seu tancament a mitjans dels anys 1990. Des d'aleshores només l'esplai Mainada el va utilitzar durant uns anys. Les escudelles de Santa Llúcia són l'única activitat anual que es continua fent al pati dels Lluïsos.

El 2018, la Fundació Gelida comença un projecte per comprar i recuperar l'espai. Ho fan a través d'un sistema de mecenatge i captació de socis i es compra l'espai el desembre del mateix any.

Bibliografia

CARAFÍ, Enric (1999). "Mossèn Francesc Xavier Raventós, un rector il·lustrat i inquiet". Programa Festa Major 1999, pp. 25-31.

CARAFÍ, Mercè (1998). *L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965*. Efadós Editorial.

ROSSELLÓ, Joan (1990). "Els Mas, nissaga de paletes, constructors i arquitectes de Gelida". Miscel·lània Penedesenca. 1990, pp. 493-512.

ROSSELLÓ, Joan (2014). "Jaume Colomer Bertran, el paleta nou (1888-1962)". *Programa Festa Major* 2016, pp. 86-90.

Enllaços d'interès:

[Pàgina web de la Fundació Gelida on s'explica el projecte de recuperació dels L...](#)

[Els Mas, nissaga de paletes, constructors i arquitectes de Gelida](#)
[Programa de Festa Major 2016](#)

Foto dels Lluisos: Casa de M. Jumeirga. Fotografia: Cortés i Lluisa

Edifici d'Els Lluisos

Edifici modernista, construït el 1909 pel mossèn Francesc Xavier Raventós (1857-1933) de la parroquia i gràcies al mecenatge de Joana Boattel i Mullerat (1852-1925). L'ampliació es va fer el 1934 per l'arquitecte Josep Ros i Ros, i disposava de cafè, teatre i pati. Va esdevenir un referent de la vida cultural i social, disposava d'un cinema, on encara s'hi pot veure l'espai on hi havia la sala de projeccions. Va tancar als anys 90. Al pati es cou l'escudella de Santa Llúcia, festa local de més de 150 anys d'història.

Foto dels Lluisos: foto en l'interior de Santa Llúcia. Fotografia: Marc Enríquez

ES

Edifici modernista, construït el 1909 per el cura Francesc Xavier Raventós (1857-1933) de la parroquia i gràcies al mecenatge de Joana Boattel i Mullerat (1852-1925). L'ampliació se realitzà en 1934 per el arquitecte Josep Ros i Ros, y disponia de cafè, teatro y patio. Llegó a ser un referente de la vida cultural y social, disponia de un cine, donde todavía se puede ver el espacio donde había la sala de proyecciones. Cerró en los años 90. En el patio se guisa la escudella de Santa Llúcia, festa local con más de 150 años de historia.

FR

Edifici modernista construït en 1909 per le mossèn Francesc Xavier Raventós (1857-1933) de la parroquia i gràcies al mecenatge de Joana Boattel i Mullerat (1852-1925). L'ampliació se realitzà en 1934 per l'arquitecte Josep Ros i Ros, and it had a cafe, theatre and courtyard. It became a point of reference in the cultural and social life, and it had a cinema where you can still see where the projection box was. It closed in the 1990s. The courtyard was used to cook the escudella, a traditional Catalan dish for Santa Llúcia, a festival with more than 150 years of history.

EN

A Modernist style building constructed in 1909 by the parish priest Francesc Xavier Raventós (1857-1933), thanks to the patronage of Joana Boattel i Mullerat (1852-1925). The extension was built in 1934 by the architect Josep Ros i Ros, and it had a cafe, theatre and courtyard. It became a point of reference in the cultural and social life, and it had a cinema where you can still see where the projection box was. It closed in the 1990s. The courtyard was used to cook the escudella, a traditional Catalan dish for Santa Llúcia, a festival with more than 150 years of history.

12

www.ajuntament.es

www.ajuntament.es

www.ajuntament.es